

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNİVERSİTETİ

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri
üzrə prorektor v.i.e:

dos. Zaur Məmmədov
"12" 09 2025-ci il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050310 - Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Azərbaycan muzeyləri (İşçi proqram LDU-nun Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının 14.09.2022-ci il qərarı ilə təsdiq edilmişdir (protokol№1)

Kodu: İPF-B06

Tədris ili : III (2025-2026) Semestr: V

Tədris yükü cəmi: Cəmi 80 saat. Auditoriya saati 24 saat.(14 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: dos Məcidova Leyla Qadir qızı

kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 21, 2 saylı tədris korpusu

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: Kameliya-76@mail.ru

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodiki vəsaitlər:

1.Muzeyşünaslıq Mars-Print.Bakı, 2002

2.Dünya muzeylərinin təkminləşdirməsinin əsasları. Bakı, 2002

3.Məmmədov A.M Muzey və etnoqrafiya (Ali məktəb tələbələri üçün dərslik ,Bakı Elm nəşriyyatı 2008

4.Əsədova M.R. Muzeyin müasir interpretasiyası (dərslik),B.,2020

5. Abbasov N. Mədəniyyət siyasəti və mədəni dəyərlər B,2009. 395 səh.

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Dünya muzeyləri fənninin tədrisi vacibdir.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bu fənn çərçivəsində Azərbaycanda muzey işinin tarixi, onun təşəkkülü və tendensiyaları, dinamikası öyrəniləcəkdir. Azərbaycanda muzey şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində dövlətin muzey siyasətinin əsas prioritetləri əhatə olunacaqdır. Azərbaycan muzeylərinin dünya muzeyləri ilə beynəlxalq əməkdaşlığı öyrəniləcəkdir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılırsa, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
 - 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
 - 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
 -0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X Təqvim planı: mühazirə 14 saat, 10 saat seminar

№	Keçirilən mühazirə və seminar mövzularının məzmunu	Müh	Sem
1.	Mövzu: Azərbaycanda muzeylərin yaranması XX əsrin 20- 30-cu illərində Azərbaycanda muzeylərin fəaliyyəti 1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü 2. Azərbaycanın ilk muzeyləri 3. Respublika Dövlət Kənd Təsərrüfatı Muzeyi 4. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi 5. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Ədəbiyyat: (1;3;5)	2	
2.	Mövzu: XX əsrin 40-80-ci illərində muzeylərin fəaliyyəti 1. XX əsrin 40-60-cı illərdə muzey quruculuğu 2. Muzeylərdə sovet dövrünün təbliğinin təşkili 3. XX əsrin 70-80-ci illərdə Azərbaycanda muzey işinin təşkili 4. XX əsrin 70-80-ci illərdə muzeylərdə milli mədəniyyətin təbliği Ədəbiyyat: (2;4;5)	2	2
3.	Mövzu: Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasında muzeylərin fəaliyyəti 1. Müasir dövrdə yeni muzeylərin təşkili 2. Azərbaycan Respublikasının mədəni siyasətində muzey işi Ədəbiyyat: (1;3;5)	2	2
4.	Mövzu: Azərbaycan Milli Tarix Muzeyi .Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğu. Quba soyqırım memorial kompleksi 1. Milli Azərbaycan tarixi muzeyin fondları 2. Milli Azərbaycan tarixi muzeyində ekspozisiyaların təşkili 3. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən 4. İctimai inkişafın təklifi prosesində Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yeri 5. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən Ədəbiyyat: (5;2;4)	2	
5.	Mövzu: Azərbaycan Dövlət Xalça Muzeyi. Şirvanşahlar Sarayı. Heydər Əliyev muzeyləri. Naxçıvan muzeyləri 1. Dövlət Xalça Muzeyin yaranması və fondları 2. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları 3. Şirvanşahlar Sarayı tarixi abidə kimi 4. Ümumillî lider Heydər Əliyev irsinin təbliğində muzeylərin rolu 5. Naxçıvan muxtar respublikasının muzeyləri Ədəbiyyat: (2;3;4)	2	2
6	Mövzu: Azərbaycanın cənub şərq bölgəsinin muzeyləri 1. Masallı, Lerik diyarşünaslıq muzeyləri 2. Cəlilabad, Yardımlı diyarşünaslıq muzeyləri	2	2

	3. Lerik uzunömurlülər muzeyi Ədəbiyyat: (2;3;4;5)		
7	Mövzu: Gəncə-Qazax bölgəsinin muzeyləri. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin muzeyləri, Azərbaycanın ev muzeyləri 1. Gəncə, Qazax, Şəmkir diyarşünaslıq muzeyləri 2. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin diyarşünaslıq muzeyi. İşğal dövründə ermənilər tərəfində dağıdılan muzeylər 3. Yusif Məmmədəliyevin memorial muzeyi. Səməd Vurğunun Ev-Muzeyi. Abdulla Şaiqin Ev-Muzeyi 4. Həzi Aslanovun Ev-Muzeyi. Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyi 5. H.Əliyev Mərkəzi Muzey kimi Ədəbiyyat: (1,3,2;4;5)	2	2

XI. Fənn üzrə tələblər:

- Azərbaycanda muzeylərin yaranması;
- Azərbaycanın rayonlarında diyarşünaslıq muzeylərinin təşkil edilməsi
- Muzey işinin fəaliyyətində elmi dünyagörüşü;
- Muzeylərinde elmi maarif və tərbiyə işini;
- Xalq dekorativ tətbiqi sənəti və memarlıq abidələrini;
- Diyarşünaslıq muzeylərini; muzeydəkənar abidə anlayışını;
- Muzey işinin idarə olunması və iqtisadiyyatını;
- Muzey işinin peşə etikası öyrənilməlidir.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri

- Azərbaycanda muzeydənöndəki fəaliyyətlə-kolleksiyaçılıq tarixi ilə bağlı biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycan Xalq Cühhuriyyəti dövründə muzey quruculuğuna edilən ilk cəhdlərin məzmunu ilə bağlı biliklərə yiyələnməlidir. "İstiqlal" muzeyinin fəaliyyəti haqqında biliklər əldə etməlidir.
- Azərbaycanda muzey quruculuğunun sovet dövrünün sosial-ictimai, mədəni şəraitini əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycanda muzeylərin inkişaf qanunauyğunluğunu əks etdirən biliklərə yiyələnməlidir.
- Azərbaycan muzeylərinin fəaliyyəti haqqında ətraflı biliklərə yiyələnməlidir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Kollektiv sualları:

1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü
2. Azərbaycanın ilk muzeyləri
3. Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi
4. Nuxa (Şəki) diyarşünaslıq muzeyi
5. Lənkəran diyarşünaslıq muzeyi
6. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi
7. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
8. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi
9. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən
10. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları

XV. Fənn üzrə imtahan sualları

1. Azərbaycanda muzey işinin təşəkkülü
2. Azərbaycanın ilk muzeyləri
3. Naxçıvan Dövlət Tarix Muzeyi
4. Nuxa (Şəki) diyarşünaslıq muzeyi
5. Lənkəran diyarşünaslıq muzeyi
6. Azərbaycan Dövlət Teatr Muzeyi
7. Nizami Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi
8. Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyi
9. XX əsrin 40-80-ci illərdə muzey quruculuğu
10. Müasir dövrdə yeni muzeylərin təşkili
11. Azərbaycan Respublikasının mədəni siyasətində muzey işi
12. Qobustan Dövlət Tarixi-bədii qoruğunun yaranması tarixindən
13. Dövlət Xalça Muzeyinin yaranması və fondları
14. Dünya muzeylərində saxlanan Azərbaycan xalçaları
15. Şirvanşahlar Sarayı tarixi abidə kimi

- 16.Quba soyqırım memorial kompleksinin yaradılması
- 17.Quba soyqırım memorial kompleksi soyqırım tarixinin öyrənilməsində mənbə kimi
- 18.Ümumilli lider Heydər Əliyev irsinin təbliğində muzeylərin rolu
- 19.Heydər Əliyev muzeyləri mədəniyyət və tədris müəssisəsi kimi
- 20.Naxçıvanın tarixi abidələri
- 21.Naxçıvan diyarşünaslıq muzeyi
- 22.Masallı, Lerik diyarşünaslıq muzeyləri
- 23.Cəlilabad,Yardımlı diyarşünaslıq muzeyləri
- 24.Lerik uzunömürlülər muzeyi
- 25.Qusar diyarşünaslıq muzeyi Quba diyarşünaslıq muzeyi
- 26.Gəncə diyarşünaslıq muzeyi Qazax diyarşünaslıq muzeyi
- 27.Şəmkir diyarşünaslıq muzeyi
- 28.Yusif Məmmədəliyevin memorial muzeyi
- 29.N.Nərimanov, M.Müşfiq, M.P.Vaqifin xatirə muzeyləri
- 30.Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin diyarşünaslıq muzeyi
- 31.İşğal dövründə ermənilər tərəfində dağıdılan muzeylər
- 32.Səməd Vurğunun və Abdulla Şaiqin Ev-Muzeyləri
- 33.Həzi Aslanovun Ev-Muzeyi
- 34.Üzeyir Hacıbəylinin Ev-Muzeyi
- 35.H.Əliyev Mərkəzi Muzey kimi

Azərbaycan muzeyləri fəninin sillabusu 050310 "Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib olunmuşdur. "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri : dos. K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi : dos.L.Q.Məcidova